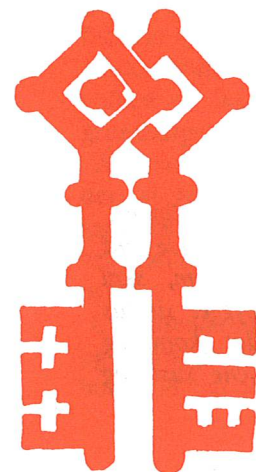
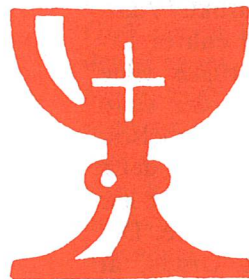
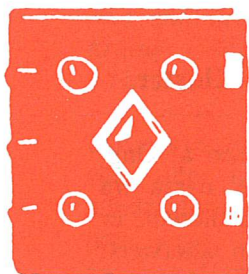

RE-FORMATIO

MEDDELELSER OM KIRKELIG FORNYELSE

2 / maj 1998

ISSN 0903-6113

"Taler nogen i menighederne, skal han tale som Guds ord."
Fra prædikestolen i Sct. Pauls kirke, Århus.

HVAD SKER DER MED ET SKIB, HVIS STYRMÆND IKKE ER ENIGE?

af Ole Frederik Stjernfelt, munk i Parakletens Kloster,
Grækenland

Hvis "Landsforeningen af Færdsels-overtrædere og Tyveknægte" kommer og forlanger, at deres Adfærd (som de ikke kan gøre for - siger de - den er deres Natur) bliver godkendt, ikke alene af Lovgivningen, men af Kirken, da maa de Bisper, som efter indledende at have afvist noget saadant dog til slut (som følge af intern Uenighed) overlade Afgørelsen til enhvers Vilkaarlighed - disse maa som uansvarlige Arbejdsledere fratages deres Løn. Ganske vist vil det til forskel fra nævnte Landsforening kunne indvendes, at homosexuelles Adfærd ikke gaar ud over Trediepart; men dette er urigtigt, efter hvad der hidtil var erkendt som en personlig Tragedie, nu fremtræder som en slagkraftig Pressionsorganisation. Hele Striden drejer sig - hvilket "politisk korrekt" ikke maa siges -

PRÆDIKEN

af pastor Steen Sunesen, Århus

Enhver, som hører disse ord og handler efter dem, skal ligne en klog mand, der har bygget sit hus på klippen. Og skybruddet kom, og floderne steg, og stormene suste og ramte det hus. Men det faldt ikke,

om en sexuel Vildførelse af Ungdommen, der i øvrigt, ogsaa fra andre Grupper Side, allerede er vidt fremskreden. Men allerværst er, at Bispens Manøvre fra hvidt til sort sker, trods Uenigheden samstemmigt, ved Henviisning til "det grundlæggende og retningsgivende i folkekirkens evangelisk-lutherske bekendelsesgrundlag". Hvis dette kan begrunde eller blot ikke kan modsige en saadan destruktiv Aktivitet, af en Art, som i enhver Erhvervsvirksomhed naturligvis vilde blive standset, da maa der være noget galt med dette Bekendelsesgrundlag. Sandsynligvis det, at dette svæver "in foro Cæli" og intet har med Menneskers Liv at gøre. Det turde være af samme Grund, at Danskere almindeligvis heller ikke befatter sig med Kirkeliv.

for dets grund var lagt på klippen. Men enhver, som hører disse ord og ikke handler efter dem, skal ligne en tåbe, der har bygget sit hus på sand. Og skybruddet kom, og floderne steg, og stormene suste og

slog imod det hus. Og det faldt, og dets fald var stort. Matth. 7,22-29.

Ingen kan lægge en anden grundvold end den, der er lagt, Jesus Kristus - skriver Paulus i 1. kor 3,11.

Bygge kan vi og bygge gør vi, bevidst eller ubevidst, dygtigt eller mindre dygtigt. Men grunden kan vi ikke lægge, i hvert fald ikke i det åndelige. Derfor har Gud selv lagt grunden til vort livsprojekt, ja, givet os en solid platform at leve ud fra. På den skal vi bygge. Hver og én. Ingen andre kan gøre det for os. Vi må selv bygge.

At bygge på Kristus er at bygge på den grund, som Gud selv har lagt
Gud gav os livet. Vi skulle bruge det til noget. Han gav os Kristus at bygge livet på. Hvordan vi end vender og drejer det, så er det at leve en højst personlig sag. Vi kan give hinanden kunstigt åndedræt, men vi kan ikke i længden trække hinandens vej. Vi må selv gøre det. At leve er uundgåeligt at bygge sit eget liv, sin personlighed, sin fremtid og sin evighed. Det går kun på den grund, Gud har lagt. Grundvolden er ikke mindre vigtig end grundvalget.

At Jesus Kristus er grunden, betyder, at Han findes under det alt-sammen. Det afgørende spørgsmål er, hvad der findes mellem Ham og os?

Et glidende sandlag mellem huset og klippegrunden kan snart skylles bort, når vandene kommer, og det

gør de for os alle, på en eller anden led. Det, der findes mellem huset og klippegrunden, må graves bort, fjernes, for at huset kan stå solidt.

Oplever du, at sandet skrider væk under dig, så er det et råb til dig fra vækkerrøsten. Det kan være dit hus, der er ved at kollapse. Tak da Gud, at Han lader dig se faren i tide og se så til, at du graver dig ned til grunden, helt ned til grunden.

At bygge på Kristus er at høre hans ord og gøre efter dem

Jesus taler om gerningerne, om det som vi skal gøre. Vi er ikke meget for at tale om gerningerne. De fører en skyggetilværelse hos os. Vi har lært, at det er noget mistænkeligt noget med dem, når det gælder det åndelige liv. Og rigtigt er det da også, at gerningerne ikke duer til at lægge grund med. Men de er til for at bygge med. Med vore gerninger, det som vi gør, former vi ikke kun vort eget liv, men også andres. Det gælder ikke mindst, hvad vores tunge gør eller undlader at gøre.

Hvor populært, og hvor fladt og hvor trivielt det end er sagt før, så gælder det stadig, at vi er medarbejdere ikke kun på hinandens glæde, men så sandelig også på det modsatte.

Forleden var min kone til forældremøde i børnehaven. Hun kom hjem med en nøglering og en kuglepen. Der var et slogan på dem: *Har du talt med dit barn i dag?* Der er åbenbart brug for påmindel-

sen om nødvendigheden heraf. Vi kunne tilføje: *Har du talt med din kone i dag?* eller har du i din færd den skaffet rum til, at hun eller børnene kunne få dig i tale? Det er jo ikke kun et spørgsmål om at være fysisk til stede i samme rum som dem og høre det sagte med ørerne. Det er lige så meget et spørgsmål om virkelig at lytte til det, der siges, eller til alt det, der netop ikke bliver sagt. Jo, vi er medarbejdere på hinandens glæde og sorg.

Derfor sammenknytter Jesus det at høre og det at gøre. Vi skal lytte til Hans Ord, vi skal lære at skønne, at vurdere og prioritere i forhold til det. Og Han giver os et mønster for de handlinger, der kan bygge vores liv. Så kan det forunderlige ske, at det at høre og det at gøre mødes i et nyt ord, nemlig det: at lyde.

Med troens lydighed kan et liv bygges på sikker og fast grund.

At høre uden at gøre er dårskab, det er tåbeligt, siger Jesus. Dårens hus falder jo sammen. Sandet skyldes bort, når det mindst ventes. Jeremias sagde det på den måde:

*Som en agerhøne,
der ruger på æg,
den ikke har lagt,
er den, der uretmæssigt skaffer sig
rigdom;
midt i livet må han
forlade den,
ved sine dages ende
står han som tåbe.*

At høre og at gøre er det modsatte af det tåbelige, det er livsvisheden. Det er visdom. Skillegrænsen mellem visdom og dårskab er et spørgsmål om, hvordan vi anvender den livskapital, der er betroet os.

Lignelsens to entrepernører havde nok lige meget at bygge for. Men den ene anvendte kapitalen til at få lagt et godt og solidt fundament. Den anden brugte kapitalen til facaden.

Det er vigtigt at gøre ret, og derfor er det endnu vigtigere at høre ret. For uden den rette høren fungerer den rette gøren ikke. At bygge sit liv på Jesus Kristus er at høre Hans ord og gøre efter dem. **At bygge sit liv på Kristus er at stå med fødderne på fast grund ved den store regnskabsdag.**

På to måder taler Jesus om regnskabsdagen. Først om dem, der har gjort mærkværdige ting i Hans navn, men som Han alligevel sender bort. Og siden om himmerigets stormvejr med skyfald og syndflod, der skyller sandet bort. Den dag blotlægges den klippegrund, der havde være der hele tiden

I begge tilfælde er der noget, der raseres. Ens gerninger åbner ikke Himlens porte, selv om de er gjort i Jesu navn. At lyde sig selv og gøre efter sit eget forgodtbefindende er dårskab. Selv om det sker i Jesu navn i det ydre, har de dog ikke kendt Ham i det indre og Han ikke dem. Jesus ved nok, hvem Han kender.

Den store regnskabsdags grundprøve skal kuldaste alle menneskelige

udholdenhedsberegninger. Den, der vil stå på fast grund, bygger sit liv på Jesu Kristi gerning og ikke på sin egen fortræffelighed. Guds kirkes grund alene er Kristus, Gud og mand. Den er ej skabt af stene, men bygt af ord og vand.

Derfor beder vi:

*Rens mig med isop for synd,
vask mig hvidere end sne!
Forkynd mig fryd og glæde,
lad de knogler, du knuste, juble!
Vend dit ansigt bort fra mine syn-*
der

*og udslet al min skyld!
Skab et rent hjerte i mig, Gud,
giv mig på ny en fast ånd!
Kast mig ikke bort fra dig,
og tag ikke din hellige Ånd fra mig!
Lad mig atter frydes over din frelse,
styrk mig med en villig ånd!*

Fordi Gud ikke er døv eller tung-hør, men elsker at lægge øre til os og alle vore bekymringer, siger vi: Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden. Som i begyndelsen så nu og altid og i al evighed.

VOR FÆLLES FORPLIGTELSE

Linköpingmødet 8.-9. nov. 97

af pastor Olav Fog, Blåhøj

"I en kirke, hvor medkristne rangeres ud på et sidespor, fordi de vil være tro mod Ordet, vil vi i glæde over det kristne livs mangfoldighed forpligte os til indbyrdes sammenhold, kristen søskendekærlighed og omsorg for alle, som for evangeliets skyld kommer i vanskeligheder."

Sådan forpligtede en forsamling af høj- og lavkirkelige sig ved afslutningen af det store kirkemøde i Linköping d. 8.-9. nov. sidste år, som biskop Bertil Gärtner havde indkaldt til.

Anledningen til kirkemødet var, at bispestolen i Lund nu står ledig, idet det ikke lykkedes at få valgt en

biskop. I stedet valgte man en kvinde til at sætte sig i den stol, biskoppen skulle have siddet i. Hun hæver nu bispeløn og gør en stiftschefs gerning, hvad hun jo nok er i stand til, men biskop - det er hun ikke uanset hvor mange hænder, der uretmæssigt er lagt på hende.

Til denne tilsidesættelse af vor Herres Jesu Kristi indstiftelse af embedet kommer så en regeringsbeslutning, som jeg citerer in extenso: *Regeringen har i dag besluttet en ændring i forordningen om bispe- og præstetjenesten, som gør det umuligt for kvindepræstemodstandere, som ikke vil samarbejde med*

kvindelige præster, at blive domprovst eller kyrkoherde (dvs. en sognepræst, der er arbejdsleder for alt kirkeligt arbejde i sognet. of.)

Den, som søger en domprovst- eller kyrkoherdetjeneste må erklære sig beredt til at tjenestegøre fuldt ud med andre præster i Svenska Kyrkans gudstjenester for at blive erklæret beføjet til tjenesten. Det er domkapitlet, der træffer beslutning om beføjelsen. Til tjenesten udnævnes kun den, som har afgivet en sådan erklæring. Forordningen er en anmodning fra kirkemødet. Den har til hensigt at støtte Svenska Kyrkan i at få de ledere, som kræves i 2000-tallet, og som på en adekvat måde afspejler kirkens selvforståelse. (Kulturdepartementets Pressmeddelande nr. 95/97 6. november 1997)

Det har senere vist sig, at man ikke blot nøjes med en erklæring af præstekandidaterne, men at man ligefrem ved selvsyn vil konstatere, at de modtager nadveren af en kvindelig præsts hånd. Her bliver nadveren altså misbrugt som presionsmiddel! Kan der tænkes noget mere ukristeligt?

De kirkelige forhold i vort naboland er utålelige. Som *Svensk Pastoraltidsskrift* (nr. 1-2/98) skriver i sin leder:

"Nu gælder det meget mere end at Svenska Kyrkan skal rette ryggen og tale og leve som den kristne kirke, den er. Det drejer sig ikke længere som i 30'erne, 40'erne og 50'erne bare om at genoplive og styrke en ret kristen tro. Nu hand-

ler det ikke om enkelte punkter i bekendelsen, ikke engang om de mest vitale. Det gælder det mest fundamentale, selve troens grundvold."

Er der overhovedet noget, som er sandt mere i samfund og kirke? spørger lederen videre. Det er spørgsmålet om sandhed, som er det mest fundamentale af alt. Rudolf Arendt har forøvrigt for ikke så længe siden skrevet en bog om dette Pilatus-spørgsmål "Hvad er sandhed". Er der ikke noget, som er sandt mere, kan man skrive alle de kloge dogmatikker, man vil, og lave alle de flotte liturgier, man vil, det er bare egotrip, som ikke forpligter nogen som helst. Kirke og tro bliver til udflydende, subjektiv religiøsitet, der ingen lighed har med apostolisk kristendom.

Alt dette fik biskop Gärtner til at indkalde til kirkemødet i Linköping d. 8.-9. november s. å. Som forberedelse udgav han sammen med Maud Ohlson, synodens formand, et lille skrift "Grunden och gränserna - en deklaration om kyrkans tro och liv att antas av deltagarna vid kyrkliga landsmötet i Linköping den 8.-9. november 1997". I tilslutning hertil og i samme hefte udgav de også "Ett apostolisk utformat kyrkoliv för svenska kyrkan" og til sidst "Vår gemensamma förpliktelse". Skriftet blev antaget af den store forsamling på mellem 1600 og 2000, som var samlet i Pinsemødet i Linköping, og alle sagde et højt og lydeligt "amen" til forpligtelsen. Det var dybt

bevægende og gribende at høre dette amen sagt af så forskellige mennesker, som var strømmet til fra hele Sverige.

Ikke blot svenskere var til stede ved mødet. Der var repræsentanter fra Norge, Finland, Letland, England og Danmark. Erik Bennetzen og jeg var inviterede af Svenska Kyrkans Fria Synod som repræsentanter for "Kirkens Vej", som er Den Danske Kirkes Frie Synode. Også vort bestyrelsesmedlem Bodil Jensen og vort medlem Bent Honoré fra Værløse deltog. Poul Exner, der nu lever som novice i Östankloster, var til stede sammen med Cæsarius Cavallin, der er abbed for klostret.

Fra England deltog to biskopper, bishop John Broadhurst af Fulham, London, og den ene af de tre flyvende biskopper, bishop Edwin Barnes. Ved den store messe i Linköping domkirke lørdag morgen kl. 8.15 (obs!) med små 2000 deltagere, concelebrerede disse to biskopper med biskop Gärtner. Det var betagende at deltage i denne messe med hele kirkens klassiske liturgi og de mange mennesker, særligt de mange unge og unge familier med børn. Her stod hele det troende folk sammen, evangelikale, pietister, karismatikere, gammelkirkelige, luthersk ortodokse og højirkelige. Biskop Gärtner nyder tillid i alle disse kredse.

Som et kuriosum kan jeg nævne, at biskop Lind af Linköping nok havde fortrudt, at han havde givet os lov til at bruge domkirken. I

hvert fald havde han arrangeret en stort anlagt messe i domkirken lørdag eftermiddag med damen på bispestolen i Lund, Christina Odenberg. Den skulle være en slags protestmesse mod vores indledningsgudstjeneste et par timer før. Vi var mindst 1600 deltagere, mens der i Odenbergs tjeneste kun deltog nogle få hundrede trods bred markedsføring og indkaldelse af stiftets kvindelige "præster".

"Det er besynderligt, at de, som har magten, også protesterer," sagde Erik Petré, mangeårig central person i Kyrklig Samling, Kirkelig Fornylse og Svenska Kyrkans Fria Synod.

På mødet blev der også afsat tid til samtaler mellem repræsentanter for synodebevægelserne i vore respektive kirker. Vi søger at holde sammen og finde fælles løsninger på fælles problemer. Det store problem i første omgang er bispe-savnet - særligt for svenskerne, som jo ikke kan få deres kandidater ordineret. Hvordan får vi et restitueret, økumenisk bispeembede, der kan ordinere vore unge kandidater? Mange - særligt i Norge - er dybt frustreret over forholdene. Nogle er allerede konverteret til Rom. Er det virkelig det, vore kirker vil tvinge os til? Så længe vi er i kirken, er vi med til at bevare den som en sand katolsk og apostolsk kirke. Men er vi først ude, kan kirken frit og uden modstand næske sig med alverdens religiøse tanker og komme længere fra sin vej. Er det virkelig det, de drømmer

om?

Men indtil da kunne vi passende samle os om kirkens grund og afstikke de grænser, som ikke kan overskrides, uden at grunden forlades. Det er det, Bertil Gärtner har gjort, som troens folk i Sverige har gjort, og som jeg opfordrer troens

folk i Danmark til at gøre. Sammen med nordmænd og svenskere ville vi så have et fælles grundlag at bygge videre på som forudsætning for at kunne *handle sammen* til løsning af vore fælles problemer i forbindelse med kirkens nød.

GRUNDEN OG GRÆNSERNE

Udarbejdet for Den svenske kirkes frie Synode af

Bertil E. Gärtner, præsides, og Maud Lundin Ohlson, formand.

Oversat af Poul Ulsdal, tilpasset danske forhold og udgivet af KIRKENS VEJ ved Olav Fog og Erik Bennetzen

Forord

Vi har del i vort folks erfaring af livets rigdomme og undere. Som kristne har vi opdaget en endnu større rigdom i det glade budskab om Jesus Kristus. Det er vort tvingende kald at forvalte og uddele denne skat til vore medmennesker.

Nu foruroliges vi af, at denne skat er på vej til at sættes over styr i kirken ved, at grunden forlades og grænserne overskrides. For at dette guld ikke skal blive til sand, vil vi her fremholde nogle omtvistede punkter i den kristne tro, den eneste som kan give hellig glæde og evigt liv.

Grunden og grænserne

To store forandringer kan iagttages inden for kristenheden i slutningen af det andet årtusinde. I Asien, Afrika og Sydamerika vokser kirken

som aldrig før. I den kristne vestlige verden, hvor kirken har påvirket og omskabt verden omkring den, er kirkerne tværtimod ved at omskabes af den sækulariserede verden, der omgiver dem. De har bevaret dele af traditionelle former for gudstjenesteordninger, organisation og embedsstruktur og gør af den grund fordring på at være i kontinuitet med historien. Men bagved denne facade vokser noget frem, som ikke længere kan betegnes som mere eller mindre acceptable varianter af kristen tro, men stadig tydeligere viser sig at være en anden ny-gammel religion.

Under et stærkt ydre politisk og kulturelt tryk er mange teologer og kirkeledere ved at formulere udtryk for kirkens tro og lære, der er i direkte konflikt med bibelordet og kirkens bekendelse. Medens man

stadig ivrigere med munden beken-der troen på en apostolisk kirke, udhules kirkens apostolske arv stadig mere både med hensyn til ydre ordninger, budskab og lære.

Det, som nu sker, særlig tydeligt i de reformatoriske folkekirker i det nordlige Europa, markerer en ny epoke i kirkehistorien.

I den åndelige nødtilstand, som nu bliver stadig mere akut, vil vi her kort og enkelt angive troens grund med hensyn til nogle centrale spørgsmål samt, hvad vi mener har overskredet grænserne for kristen tro.

1. Om Gud

På bibelordets grund og i fællesskab med kristne til alle tider og i hele verden bekender vi Gud den treenige: Faderen og Sønnen og Helligånden.

Vi bekender, at Gud skaber alt, hvad der findes, og at sandheden, retten og ordningen udgår fra Ham, som er hellig og barmhjertig. Vor eksistens som mennesker er helt afhængig af Gud.

Mod dette strider lærdomme, som siger, at Gud forandres efter menneskers skiftende idealer, som om Gud var skabt af mennesker og ikke lige modsat. Ligeledes lærdomme, som siger, at ordet fader er et lignelsesbillede, som kan udskiftes; at kalde Gud for moder og Jesus for søster er ikke foreneligt med bibelsk kristendom. Mod dette strider også, at den tredje person i Treenigheden forvandles til en u-personlig feminin kraft. Når Guds

visdom tilbedes som en guddommelig person (Sofia), er det en vildfarelse, som kirken altid har taget afstand fra.

2. Om Jesus og menneskers frelse

På bibelordets grund og i fællesskab med kristne til alle tider og i hele verden bekender vi, at Jesus Kristus er Gud, som er blevet menneske. Han, som fødtes ind i tiden af jomfru Maria, han, som i vort sted led, blødte og døde på et kors, og som legemligt opstod fra døden på den tredje dag, er den eneste, som har forsonet menneskene med Gud og kan redde os fra at gå fortabt og i stedet skænke evigt liv. Derfor må kirken til alle tider og for alle folk forkynde Jesus Kristus som Herren og troen på ham som den eneste vej til frelse.

Mod dette strider lærdomme, som siger, at Jesus kun var et menneske, lærdomme, som fornægter jomfrufødslen og Jesu legemlige opstandelse. Mod dette strider også forkyndelsen af Kristus som et alment kosmisk princip uden sammenhæng med den historiske Jesus og desuden den indirekte fornægtelse, som siger: "Det, som er sandt for dig, behøver ikke at være sandt for mig." Det er på samme måde en fornægtelse af Kristus og et svigt over for mennesker at fortie risikoen for evigt at gå fortabt.

3. Om åbenbaringen

På bibelordets grund og i fællesskab med kristne til alle tider og i hele verden bekender vi, at Gud er

blevet menneske i personen Jesus Kristus. Gud har også givet os Det gamle og Det nye Testaments profetiske og apostoliske skrifter ved Helligåndens inspiration. Sådan har Gud åbenbaret sig for os mennesker.

Bibelen trækker klare grænser mellem sandhed og løgn og giver således en fast, tilstrækkelig og absolut grund for tro, lære og liv. Samtidig lukker den op for en grænseløs guddommelig verden, som ingen menneskelig tanke nogensinde bliver færdig med. Vor kirkes bekendelser og katekismer sammenfatter Bibelens budskab og er nøglen til en ret forståelse af Bibelen.

Mod dette strider lærdomme, som siger, at Bibelen kun er menneskers ord, som afspejler deres egne og deres samtids tanker om Gud. Mod dette strider også lærdomme, som siger, at Gud gennem den kulturelle og politiske tidsånd giver kirken nye åbenbaringer, som gør bibelordet uaktuelt og forældet.

4. Om loven og kristen livsstil

På bibelordets grund og i fællesskab med kristne til alle tider og i hele verden bekender vi, at Gud i sin omsorg for os mennesker i skabelsen har nedlagt en ordning for menneskeligt samliv. Også som faldet i synd har mennesket en anelse om denne ordning gennem samvittigheden og fornuften. I Bibelen fremstilles den i klare og tydelige ord som Guds lov.

Vi tror, at hvert menneske er

skabt i Guds billede, og at menneskelivet derfor er ukrænkeligt fra undfangelsens øjeblik til den naturlige død.

Vi tror, at Gud skaber menneskerne som mænd og kvinder med det formål, at de skal leve sammen i kærlighed, omsorg og komplette- rende fællesskab. Seksualitetens gave har sin plads i ægteskabet mellem en mand og en kvinde, som bygger familien i indbyrdes troskab og under fælles ansvar. Når loven forkyndes, beredes mennesker til at tage imod evangeliet om syndernes forladelse.

Mod dette strider de lærdomme, som siger, at Gud aldrig har givet os nogen ordning at leve efter, men at vi mennesker som enkeltpersoner og som folk selv må afgøre, hvad der er ret eller uret ud fra, hvordan vi selv tænker og føler. Mod troen på en af Gud givet ordning for menneskers liv med hinanden strider lærdomme, som siger, at ægteskabet kun er en blandt flere ligeværdige muligheder, eller at seksuelle forhold mellem mennesker af samme køn er i overensstemmelse med Guds ordning.

5. Om kirken

På bibelordets grund og i fællesskab med kristne til alle tider og i hele verden bekender vi, at Gud i Kristus har givet os både et nyt liv og et fællesskab at leve det i, at Jesus Kristus er kirkens Herre og hoved, at Kristi kirke på jorden er Guds redskab til menneskers frelse, hvor de ved Helligånden på en

overnaturlig og dog virkelig måde kan tage imod Kristus i Ordet og sakramenterne, at Gud i kirken har givet os et særligt embede med den opgave at forkynde Ordet og forvalte sakramenterne, at Jesu Kristi vilje og ordninger, som de kommer til udtryk i Guds Ord, er forpligtende for kirken til alle tider, at alle kristne har et medansvar for at bevare og, når dette behøves, at genoprette kirkens enhed med Kristus og hans apostle.

Mod dette strider lærdomme, som siger, at kirken kun er en funktion i samfundet og derfor kan ændres ved politiske beslutninger eller styres som ethvert andet samfundsorgan. Mod dette strider også lærdomme, som siger, at kirken er en sammenslutning af mennesker med samme meninger, og at de derfor kan forandre kirken efter, hvad de finder passende.

Ordningen med kvindelige præster er et eksempel på, hvordan kirken på en forkert måde tilpasser sig samfundet og dets tilfældigt rådende ideologi og dermed går ud over de fuldmagter, den har fået af sin Herre. Vi ved, at mange kvindelige præster ud fra en ærlig vilje til at

tjene Gud udfører en oprigtig tjeneste. Samtidig må vi konstatere, at denne ændring af kirkens embede har åbnet sluserne for en strøm af ideer og tanker, som sætter spørgsmålstegn ved eller fornægter selv de mest centrale kristne trossætninger. Den nye ordning for det af Kristus indstiftede embede er ikke gennemført af teologiske eller kristelige, men af ligestillingsideologiske grunde, idet den blev indført ad politisk vej ved kvindeemancipatorisk pression. Den offentlige mening har nu ført til diskrimination af præstekandidater, som ikke er blevet overbevist om, at den nye ordning kommer fra Gud, hvorfor de af denne grund får stadigt vanskeligere med at få præsteembede.

Med dette har vi villet minde om "den tro, som én gang for alle er overdraget de hellige" (Jud. 3), som vi deler med kristne over hele jorden, og som er alle menneskers og hele verdens eneste mulighed for frelse og evigt liv.

Vi opfordrer alle kristne til på ny at besinde sig på denne tro og sammen med os virke for at reformere vor kirke på denne grund.

Et apostolisk udformet kirkeliv

Apostolisk tro består i tillid til den treenige Gud og anerkendelse af den apostolske læres sandhed. I tilslutning til denne lære formes

også et apostolisk kirkeliv.

1. Gudstjenesten i centrum

På Bibelordets grund og i fælles-

skab med kristne til alle tider og over hele verden hævder vi, at hele kirkens liv har sit centrum i troen på evangeliet. Denne tro vokser frem og udtrykker sig derefter i menighedens fælles møde med den treenige Gud i søndagens gudstjeneste. Dette møde bliver mest dybtgående og tydeligt i højmessens med Ord og sakrament. Omkring højmessens grupperer sig en mangfoldighed af gudstjenester i andre former, bønner med læsning af Davidsalmerne, bede-, prædike- og musikgudstjenester. Nogle af disse fejrer menigheden i en bestemt situation, med syge og ensomme, i hjem med sorg, i forbindelse med bryllup og dåb. Alle menneskelivets forhold og omstændigheder hører med til det gudstjenesteliv, hvis centrum er højmessens. Bibellæsning og bøn indgår i enhver kristen gudstjeneste.

Mod dette strider en indretning af menighedslivet, som forsøger at fange mennesker ind med religiøs underholdning snarere end at opbygge en menighed, som vokser og modnes i troen - og som derfor bruger kræfter på alle slags aktiviteter, men forsømmer søndagens gudstjeneste, og som selv i de gudstjenester, man fejrer, gør bibellæsning og bøn til undtagelsen.

2. Diakoni og mission

På bibelordets grund og i fællesskab med kristne til alle tider og over hele verden hævder vi, at gudstjeneste, diakoni og mission er umistelige dele af kirkens liv. Dia-

konien er redskabet for Guds omsorg for "hans mindste" i menigheden og for en verden, som lider. I missionen kalder Guds Ånd alle folk og mennesker til tro. Diakoni og mission udgår fra Guds møde med sin menighed. Begge er hele den gudstjenestefejrende menigheds ansvar, selv om nogle har fået særlige opgaver.

Mod dette strider et diakonalt arbejde, som udføres uden forankring i gudstjenesten, og som da bliver en form for almindeligt socialt ansvar. Ligeledes evangeliserende aktiviteter, som erstatter bøn og gudstjeneste med arbejdsformer, der er hentet fra det almindelige foreningsliv.

3. Bibelen

På bibelordets grund og i fællesskab med kristne til alle tider og over hele verden hævder vi, at Gud i Det gamle og Det nye Testaments profetiske og apostoliske skrifter har givet sin kirke det sande og frelsende evangelium om Jesus Kristus og hans frelsergerning for verden. Bibelen er ikke blot den urokkelige autoritet for den kristne lære, men også en udtømmelig kilde for åndeligt liv, livsnødvendig for menigheden. Ved bibelordet kommer Helligånden til Guds kirke, i menighedens gudstjeneste og i den enkeltes bibellæsning. Når forkyndelsen er i overensstemmelse med Bibelen, er den et nådemiddel, som opvækker den frelsende tro.

Mod dette strider en brug af bi-
(fortsætter side 43)

Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE

LANDSKONVENT 1998

Hovedtema:
KRISTI BRUD

21. - 23. maj 1998

i

Sct. Pauls kirke og menighedslokaler
Aarhus

LANDSKONVENT 1998

Sct. Pauls kirke og menighedshus, Aarhus, 21. -23. maj 1997

Tema: Kristi brud

Når vi indbyder til Kirkelig Fornyelses landskonvent under temaet "Kristi brud", skyldes det, at meget af den kirkelige debat gør kirke og kristendom til dennesidige fænomener uden tanke for, at kirken er "her oven fra".

Vi vil godt være med til at vække til forståelse for,

- at kirken hverken er en sammenlutning af ligesindede eller identisk med det danske folk, men at den er Kristi brud,
- at vi ikke kan forføje over Ordet og sakramenterne efter eget hoved eller tidens trend, men at de er gudgivne og uforanderlige nådemidler,
- og at kirkens embede ikke er funktionærstillinger under demokratisk kontrol, men er forvalterembeder, indstiftede af Kristus til at repræsentere ham i ord og handling.

Samtidig ved vi godt, at der er en spænding imellem, at vi er i verden, og dog ikke er af verden, at vort borgerskab er i himlene, og at vi dog må leve i denne verden. "Mit land, siger Herren, er himmel og jord". Det er inkarnationens under - og problem! Jordisk og himmelsk kærlighed, jordisk og himmelsk gudstjeneste, himlen på jorden? Hvordan spænder det af?

Vi håber, vi kan få kastet lidt lys over dette under vort landskonvent - gennem foredragene, men nok først og fremmest ved under messer og tidebønner selv at træde frem for nådens trone og tilbede "Ham, der sidder på tronen, og Lammet". Kom og vær med!

Olav Fog

PROGRAM:

Kristi Himmelfartsdag d. 21. maj

- Kl. 19.00 Velkomst og vesper v. Olav Fog
Kl. 20.00 Monica Papazu: Jordisk og himmelsk kærlighed
Kl. 22.00 Completorium

Fredag d. 22. maj

- Kl. 08.00 Messe. Celebrant: Povl Dahl
Præd.: Erik Bennetzen.
Kl. 9.30 Morgenkaffe
Kl. 10.00 Generalkapitel e. vedtægterne
Kl. 12.00 Tolvsang
Kl. 12.15 Frokost
Kl. 13.30 Generalkapitel fortsat.
Kl. 15.30 Sangtime - efter tidebog og salmebog.

- Kl. 17.00 Vesper med procession.
Liturg: Jais Tinglund. Præd.: Mogens Fundrup
Kl. 18.30 Middagsmad
Kl. 20.00 Peter Østerby-Jørgensen: Guds-tjenestens herlighed.
Kl. 22.00 Completorium

Lørdag d. 23. maj

- Kl. 8.00 Messe. Celebrant.: Steen Sunesen. Præd.: Fl. Baatz Kristensen
Kl. 9.15 Morgenkaffe
Kl. 10.00 Chr. Braw: Himlen på jorden. Den himmelske bryllupsfest.
Kl. 12.00 Tolvsang
Kl. 12.15 Frokost
Afslutning ca kl. 13.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Under hele landskonventet er der lejlighed til privat skriftemål.

Der er begrænset mulighed for indkvartering i lejede værelser til overkommelig pris (kr. 90 - 110). Henvendelse til Olav Fog. Konventsafgift: Kr. 150,- for hele landskonventet. For enkelte foredrag betales kr. 40,-.

Priser for mad fremgår af tilmeldingsblanketten.

Tilmelding til måltider sker senest den 14. maj til FKF's regnskabsfører Jørgen Poulsen.

Mødeleder: pastor Olav Fog

TILMELDING

Navn

Adresse

Telefon

anmelder hermed min deltagelse i Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE's landskonvent i Aarhus den 21. - 23. maj 1998 og ønsker at deltage i følgende måltider:

Fredag den 22. maj Morgenmad 15 kr.

Frokost 35 kr.

Middag 75 kr.

Lørdag den 23. maj Morgenmad kr. 15 kr.

Frokost kr. 35 kr.

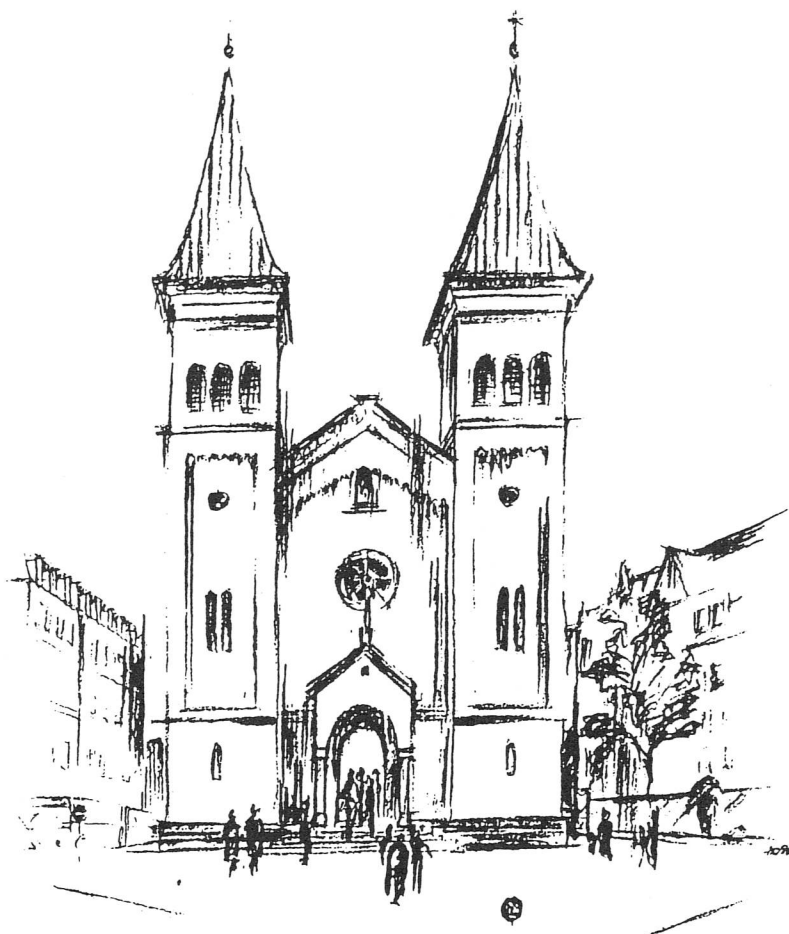
Pris for måltider i alt kr.

Konventsafgift (150 kr.) kr.

At betale i alt kr.

Beløbet er indsendt til FKF's regnskabsfører Jørgen Poulsen, Christianshavns Voldgade 43, 3.th, 1424 København K, postgiro nr. 2 08 81 42. Pr. Giro/check.

Drikkevarer købes på stedet. Kaffe 10 kr. Anmeldelse til måltider er bindende og skal ske senest den 14. maj

Sct. Pauls kirke, Aarhus

Når man går ud af Hovedbanegårdens hovedindgang, går man til venstre langs med banegårdsbygningen, og ved hjørnet drejer man til venstre ned ad Bruunsbro. Der ser man Sct. Pauls kirke for enden af gaden.

KIRKELIG FAMILIELEJR 1998

"Se, hvor godt og lifligt er det, når brødre bor tilsammen!"
(Ps. 133,1)

Fra onsdag den 8. til onsdag den 15. juli
på Sundeved-Centret,
Stenderup Kirkebakke 4, Nybøl, 6400 Sønderborg.
Tlf. 74 76 83 86.

Onsdag den 8. juli:

Ankomst i løbet af eftermiddagen.

Kl. 17,00 Højmesse, prædikant: Olav Fog, Blåhøj.

Kl. 18,30 Aftensmad og velkomstaften.

Dagligt program:

Kl. 8,00 Morgensang (laudes) i kirken, derefter hejses flaget.

Kl. 8,30 Morgenmad.

Kl. 10,00 Bibeltime/foredrag.

Kl. 12,00 Frokost

Eftermiddag: Samvær, leg, udflugter og lignende.

Kl. 17,20 Procession og aftensang (vesper) i kirken.

Kl. 18,15 Middag

Kl. 20,00 Flaget tages ned, derefter aftenprogram: Lejrball, oplæsning, fællessang, kaffe og lignende.

Kl. 22,00 Aftenbøn (completorium) i kirken.

Søndag den 12. juli:

Kl. 9,45 Skriftemål

Kl. 10,00 Højmesse, prædikant: Erik Sloth, Bevtøft.

Kl. 12,00 Festlig søndagsmiddag (også for evt. gæster)

Kl. 20,00 Aftensamling: Nete og Henrik Ertner-Rasmussen fortæller om Dansk Europamission og deres arbejde der.

Mandag den 13. juli:

Kl. ca. 9,30 Afgang på fælles udflugt, muligvis til Slesvig.

Onsdag den 15. juli:

Kl. 7,30 Morgenmad

Kl. 8,30 Højmesse, prædikant: Peter Østerby-Jørgensen.

Derefter opbrud inden middag.

Bibeltimer/foredrag:

Torsdag: Jais Tinglund, Farsø: Psalme 63.

Fredag: Steen Sunesen, Århus: Psalme 110.

Lørdag: Sognepræst, dr. theol. Anders Kingo, Ullerup på Sundeved: Om Søren Kierkegaard.

Tirsdag: Johanne F. Sloth, Bevtoft: "Fadervor eller den lille Tabel" - et foredrag om H.C. Andersen.

De store børn deltager i disse bibeltimer/foredrag, mens der arrangeres pasning for de mindre børn.

Priser

Hele centret lejes for 11.860 kr. Dette beløb deles mellem de tilmedlte voksne og børn over konfirmationsalderen, dog således, at de sidstnævnte betaler halv pris; prisen pr. voksen vil da blive ca. 550 kr.

Spisning

Alle spiser i fællesskab. Prisen for fuld kost kan først meddeles ved lejrens slutning; som udgangspunkt satses på 250 kr. pr. person, mindre børn 100 kr.

Nærmere oplysninger hos og tilmelding senest den 10. juni til:

Sognepræst Peter Østerby-Jørgensen, Galtrup Præstegård, 7950 Erslev Mors, tlf. 97 74 10 76, der leder lejren som helhed og kirketjenesten i særdeleshed; mens køkkenet ledes af Knud Christensen, Frederikssund.

belordet, hvor man læser det uden bøn eller undlader at lytte efter Guds tiltale i det, det være sig i menighedens gudstjeneste eller ved anden lejlighed.

4. Sakramenterne

På bibelordets grund og i fællesskab med kristne til alle tider og over hele verden hævder vi, at sakramenterne er Guds særlige nådemidler til mennesker og verden med tilgivelse, salighed og evigt liv. Nåden kan kun modtages i tro. Derfor må nådemidlerne forvaltes med pastoral omsorg, som på den ene side agter på den svageste ansats til tro - "ikke slukker den rygende tande" - og på den anden side om muligt afslører falsk sikkerhed.

Mod dette strider en pastoral praksis, hvor man udfører ritualerne uden nogen omsorg for mennesker, praktiserer en slendrianagtig dåb og nadver eller fejrer nadvergudstjenesten uden ordentlig beredelse og syndsbevidsthed eller fore-

tager en konfirmandundervisning, som ikke har som mål en modning og fordybet indsigt i den kristne tro.

5. Kirkefolket

På bibelordets grund og i fællesskab med kristne til alle tider og over hele verden hævder vi, at Kristi kirke fremtræder tydeligst blandt mennesker, som samles i tro omkring et ret forkyndt evangelium og ret forvaltede sakramenter. Derfor forstår vi ved "menighed" i første række dem, som regelmæssigt samles til gudstjeneste. Både som enkeltpersoner og som fællesskab sker der en vækst i troen ved sjælesorg og undervisning.

Mod dette strider på den ene side den legale praksis, som definerer de besluttende organer som bærere af menighedens identitet - og på den anden side en pastoral praksis, der behandler den gudstjenestefejrende menighed som objekt for de ansattes og de valgte beslutningstageres foranstaltninger.

Vor fælles forpligtelse

I

Vi holder sammen

I en kirke, hvor medkristne rangeres ud på et sidespor, fordi de vil være tro mod Ordet, vil vi i glæde over det kristne livs mangfoldighed forpligte os til indbyrdes sammenhold, kristen søskendekærlighed og omsorg for alle, som for evangeliets

skyld kommer i vanskeligheder.

II

Kristen bevidsthed

I en kirke, hvor tegnene på et fremskredet religionsskifte - fra bibelsk og apostolisk kristen tro til almenreligiøsitet - er åbenbare, vil vi

forpligte os til at søge at forstå vor kaldelse til at forme genuint kristent liv.

III

Kirkekritik

I en kirke, hvor de ideologisk og politisk fastlagte ordninger fremstilles som absolutte, vil vi evangeliske kristne forpligte os til kirkekritik. Vi ved, at alle lærdomme og lærere skal bedømmes ud fra den Hellige Skrift, og vi afviser enhver anden autoritet i kirken.

IV

Åndelig fornyelse

I en kirke, som har berøvet sig selv

så mange velsignelser, vil vi forpligte os til ny alvor i vort eget kristne liv for at bidrage til kirkens fornyelse. Vore forskellige åndelige traditioner er her fælles aktiver.

V.

Vort folk

I en kirke, hvor evangelisationen er kollapsedet, folkekirketanken har tabt sin missionerende kraft, og mennesker bliver hængende i det private, når de søger svar på deres åndelige spørgsmål, vil vi på ny forpligte os til at forkynde evangeliet for al skabningen. Evangeliet skal blive hørt og forstået af alle mennesker i vort land til omvendelse og tro.

ET MINORITETS-PIP

af pastor Knud Christensen, Frederikssund

I begyndelsen af december 1997 sendte jeg et brev til Politikens kronikredaktion vedlagt nedenstående "kronik". Desværre tog jeg ikke en kopi af brevet, så jeg kan ikke huske helt præcis, hvad jeg skrev. Men siden 2. juledag 1996 havde jeg gået og rumsteret i mit hoved

med den leder, der denne dag stod i Politiken om De Udstødte, bl.a. fordi jeg i den fandt noget, der måske kunne være en indfaldsvinkel til et lille pip fra nogle udstødte. Jeg havde på fornemmelsen, at nu var tiden måske inde. Derfor sendte jeg nedenstående til Politiken:

ET MINORITETS-PIP

Selv om det er længe siden, er det dog sandt, at der 2. juledag 1996 var en begavet leder i Politiken. Overskriften lød: "DE UDSKODTE. Mindretal og fælles værdier". Og så stod der noget om religiøse

og seksuelle mindretal og: "De værdier, der ikke må opgives, er dem, der er en forudsætning for dialog og samvær i det fælles samfund."

Det er også sandt, at lige siden 2.

juledag 1996 har jeg gået og tumlet med det, jeg nu er i færd med: at afsløre mig selv, at træde offentlig frem, kaste mig ud på det dybe vand og så håbe på, at Politikens ledelse vil tage imod min "træden ud af skabet", så vi kan komme til at tale sammen om nogle fælles værdier, vi har. Denne samtale bør føres af to grunde. Den ene er hensynet til et mindretal; den anden er hensynet til helheden, til os alle sammen, thi når et mindretal behandles dårligt af flertallet, er det til skade for flertallet.

For ikke straks at skræmme min læser bort, vil jeg gå langsomt til værks med at bringe min afsløring. Jeg tilhører et mindretal, som en gang var et flertal i vort folk, og det er en underlig fornemmelse. Og så er jeg medlem af den danske folkekirke. Ved at være dette udskiller jeg mig absolut ikke fra den store hob eller fra alle de udmærkede mænd og kvinder i vort folk, der lader sig opstille og vælge til menighedsrådene i vore sogne. Men jeg tilhører det mindretal blandt folkekirkemedlemmer, der går til gudstjeneste om søndagen og helst hver søndag. Grunden hertil er den, at jeg har brug for livets brød. Det er blevet nødvendigt for mig at gå til den hellige nadver om søndagen, og den kan jeg desværre ikke modtage alle steder, for det mindretal, jeg tilhører, er både af religiøs og kønslig art. Men heldigvis er jeg ikke stavnsbundet, så jeg vælger selv, hvor jeg går hen om søndagen, og jeg går altid derhen, hvor det

menneske, der gør tjeneste ved alteret, er af mandkøn. Så! nu har jeg afsløret mig over for min opmærksomme læser, koste hvad det koste vil: jeg tilhører det mindretal, der er af den faste tro og overbevisning, at kvinder ikke skal gøre præstetjeneste i kirken. Det problem kan jeg for så vidt godt leve med, især hvis sagen kun drejede sig om mig og min frelse og tro, og hvad jeg mener, men hvad nu, hvis problemet skal ses i en større sammenhæng, og jeg som kristen er forpligtet på at vise hen til denne, så bliver jeg nødt til at tale om det.

Som menigt medlem af den danske folkekirke har jeg et meget stort mål af frihed. Jeg kan om søndagen gå hen, hvor jeg vil; jeg kan løse sognebånd eller bede en præst fra et andet sogn komme og tage sig af mit bryllup og min begravelse i min sognekirke. Jeg har altså råderum. Men, kære læser! jeg er ikke færdig med at afsløre mig selv endnu, og jeg beder dig om at blive hængende, til du får min endelige afsløring: jeg er præst i den danske folkekirke, og min biskop er en kvinde! Jeg er præst i Helsingør stift! Det er både til at grine og græde over. Heldigvis kan jeg selv sige: Gud være lovet for humoren og for kampen! og det kan jeg, selv om jeg både kan høre latteren fra andre og se det forargede i deres blikke, når jeg til skuffelse for dem afslører, at der endnu findes sådanne bagstræberiske præster i vort folk. At der endnu er præster, der ikke har opdaget, hvad tiden kræ-

ver, og at de gamle dage er forbi.

Og her hører så samtalen op. Jeg har selvfølgelig haft samtaler med Lise-Lotte Rebel og bedt om forståelse og hjælp. Kort tid efter, at hun var blevet biskop, bad hun provsterne om at samle alle præster i provstiet til et fælles møde med hende. På dette møde skulle de så hver især fortælle om deres problemer. På mødet i mit provsti deltog næsten alle præster, og jeg gav udtryk for mit problem: jeg har ingen biskop, og det har jeg det ikke godt med! Mit problem blev løst på den måde, at både biskop og præster sagde: da du blev præsteviet, vidste du, at sådan er det, og det må du finde dig i!

I årenes løb er der flere gange blevet rettet henvendelse til bispekollegiet, Folketingets kirkeudvalg og de skiftende kirkeministre, men mit mindretals anliggende er aldrig blevet taget seriøst.

Når det kommer til unge teologiske kandidater fra mit mindretal, har jeg flere gange oplevet, at de har haft mange problemer med at blive accepteret af kirkens menighedsråd, og når det så endelig er lykkedes, er de blevet tvunget til at lade sig ordinere sammen med kvinder og for så vidt også af kvinder, fordi præster af begge køn har adgang til ordinationsgudstjenester, og ved en ordination lægger de tilstedeværende præster deres hænder på den mand eller kvinde, der skal præstevies. I forbindelse med ordinationen giver den nye præst også de tilstedeværende præster

hånden, og i denne handling bliver mindretallets præster tvunget til at give kvindelige præster hånden for dermed at bøje sig for kendsgerningen og acceptere den. Den kirkelige ledelse, og det vil i forbindelse med ordinationer sige det danske bispekollegium, er uden forståelse for mit mindretals problemer.

Som daglig læser af Politiken tror jeg heller ikke, at dens ledelse har den største forståelse for mit problem, og at den for så vidt har droppet enhver form for samtale, thi minoriteter kan også blive for komiske. Vender jeg mig til de toneangivende i folke- og kulturlivet, tror jeg heller ikke min minoritet vil finde nogen forståelse. En gang imellem føler jeg mig som en nynazist, dog med modsat fortegn: han benægter en virkelighed som var, nemlig koncentrationslejrene; jeg hævder en virkelighed, som var, men den synes alle andre at fornægte.

Kære læser! mit problem finder du sikkert meningsløst og antikveret, ude af trit med noget som helst i den tid, vi lever i. Men mit religiøse og kønsfikserede mindretal er en kendsgerning, ja, når det kommer til størrelse, er vi måske flere, end det religiøse og seksuelle mindretal i vort folk og i vor kirke som på det sidste har fået så stor bevågenhed, og som man har vist så stort et hensyn både i Folketinget og i bispekollegiet.

Men som der også stod i Politiken 2. juledag 1996: "Svaret på denne

mindretallets udfordring må være en besindelse på de fælles værdier."

Der er dog noget, vi er fælles om, oven i købet mange gode ting. Men vi er også fælles om noget, der tager lykken fra os og gør os utrygge. Vi bor i et samfund, der bygger på de demokratiske principper. Sådan har det ikke altid været i Danmark, og der er ingen garanti for, at sådan vil det være hos os til evig tid. Men hvad bygger vi Kirke på, og hvad er Kirkens funktion i vort folk? Skal den mon være her udelukkende for det enkelte menneskes skyld eller måske for helhedens? Det må da vist være nogle problemer, alle tænkende og ansvarlige mennesker i vort samfund må beskæftige sig med, eftersom det religiøse ikke er en uvæsentlig del af menneskelivet, og i samtalen om disse ting bør vel ingen røst kvæles eller noget mindretal udelukkes. Når mit mindretal for det meste udelukkes af denne samtale, er det så, fordi vi kommer med en udfordring, der er lidt for voldsom for tidens tankegang?

I ovenstående er jeg ikke kommet med nogle af de sædvanlige teologiske argumenter for min tro og holdning. Jeg mener, de har været fremført så ofte, og de har været til ingen gavn for min minoritet. I vor kamp for det, vi tror på, og i vor ret til at være her synligt, kunne vi selvfølgelig også bruge de midler, som andre minoriteter gør brug af. Når vi ikke gør det, er det, fordi vi ikke vil bruge andre midler end dem, vor Herre har givet os, og det

lyder skrækkelig fromt og inderligt og vrøvlet. Så lad mig bruge et argument, som jeg først har mødt for nylig, nemlig Grundtvig! Ham kan vi alle sammen bruge. Den glade kristendom. Viriliteten. Var han ikke 76 år gammel, da han blev far for sidste gang? Til sin anden kone skrev han et kærlighedsdigt, som bliver sunget meget i kirkelige kredse også til bryllupper, hvor det er en kvinde, der står for alteret. Her følger 1. vers:

Hvad er det, min Marie!
som gør det, at vi to,
vi tale eller tie,
på færde og i ro,
os føle viet sammen,
som kirken og dens amen,
som præst og menighed!

Jeg ved om Grundtvig, at han favnede Marie, for de fik barn sammen, og når han om deres forhold bruger billedet fra præst og menighed, så er det vel næppe, fordi han har opdaget, at i dette forhold er kønnet uden betydning. Jeg skal ikke her og nu give Grundtvig nogle tanker eller meninger, han aldrig har haft, men jeg tror ikke, han kunne bruge billedet i dag, og jeg ved, at i Kirkens tro og lære er der noget, der hedder brudemystik, og den er hverken gold eller kønsløs.

Knud Christensen
Kirkegade 9
3600 Frederikssund
tlf. 47310339

Den 11. december 1997 blev "kroniken" sendt tilbage til mig med følgende brev:

Kære Knud Christensen.

TAK for et velskevet indlæg om "ingen biskop". Det er havnet på mit bord, men som du selv skriver: Det er ingen kronik. Derfor: Nej tak.

Venlig hilsen
Bjørn Bredal
Kronikredaktør

Hvis han nu havde skrevet, at det var noget makværk, jeg havde lavet, så ville jeg sikkert ikke have foretaget mig mere, men da jeg ikke er uinteresseret hverken i sagen eller i kirkens liv i vort folk og i kulturdebatten, sendte jeg "kroniken" endnu en gang til Politiken, vedlagt nedenstående brev:

Den 16. december 1997.

Kære Bjørn Bredal.

Selv om jeg havde glemt at sende frankeret svarkuvert med, fik jeg dog min "kronik" sendt tilbage. Tak for det og for det venlige brev.

Jeg forventer ikke, at du skal sende den tilbage til mig en gang til, men jeg vedlægger en frankeret svarkuvert, fordi jeg gerne vil bede om, hvis det er muligt, at få mit sidste af tre spørgsmål besvaret.

1) Min "kronik" er for lille til en kronik, men var det mon muligt, at den kunne bringes andet sted på samme side, som kronikken bringes, og måske 2. juledag 1997?

2) Hvis jeg arbejder lidt mere med temaet i min "kronik", er der så interesse for det? Så kan den evt. blive bragt senere.

3) Jeg ved fra mig selv, at der er mennesker, hvis tankegang ligger så langt fra min at jeg aller helst ikke vil have nogen samtale med dem. De tanker, jeg giver udtryk for, er de så tåbelige, at de ikke er en samtale værd, eller er de for farlige?

De venligste Hilsner
Knud Christensen
Kirkegade 9
3600 Frederikssund

P.S. Ligegyldigt hvilket svar jeg får, eller selv om jeg slet intet får, vil jeg fortsat være abonnent på Politiken!

Herefter modtog jeg følgende brev skrevet den 18. december 1997.

Kære Knud Christensen.

TAK for et nyt, venligt brev.

Deres synspunkter er bestemt hverken tåbelige eller farlige (og de deles jo også af så mange bibeltro mennesker, at de dårligt kan kaldes for decideret minoritetssynspunkter). Men debatten om Deres synspunkter hører ikke naturligt hjemme i Politiken, snarere f.eks. i Kristeligt Dagblad eller i et af de tidsskrifter, der er knyttet til Menighedsfakultetet, Dansk Bibelinstitut etc.

Venlig hilsen og god jul
Bjørn Bredal
Kronikredaktør

Hvis det er sandt, at der i lederen 2. juledag 1996 blev lukket op for en samtale om oversete mindretals problemer i vor tids magtstruktur, så er det min store fejl, at jeg gik det meste af et år inden jeg tog bolden op. Jeg kan ikke bebrejde kronikredaktøren, at han sender min "kronik" tilbage, og jeg kan ikke forvente, at han finder de gamle aviser frem og læser en anden medarbejders leder for et år siden.

I vort folk er der nogle mennesker, der er toneangivende og derved med til at forme vor tankegang og de beslutningsprocesser, der fører frem til, hvad vi mener og tror og retter os efter. Til disse toneangivende regner jeg de mennesker, der udvælger det stof, der

bliver sendt i radio og TV, og så dem, der bestemmer, hvad der skal skrives i vort lands største aviser, så til dem regner jeg de mennesker, der skriver ledere i Politiken og kronikredaktøren ved samme avis.

I de svar, jeg har fået, mener jeg at kunne aflæse en forståelse af, hvad der betyder noget i kulturdebatten, en måde, de toneangivende tænker på, og det er ikke uden betydning for os i kirken at vide, hvordan verden tænker. Og dette være sagt, ikke for at kritisere eller dømme verden, men for at hjælpe mig selv og muligvis også andre til fortsat at leve et liv i Kirken.

I det første svar, jeg modtog, skriver kronikredaktøren allerførst om "ingen biskop". At min "kronik" ikke kan bringes som en kronik,

fordi den er for kort, forstår jeg godt (eller er det ikke, fordi den er for kort, den ikke kan bruges?), men hvis kronikredaktøren havde fundet problemet "ingen biskop" væsentlig, så kunne han have givet mit indlæg til en anden medarbejder på avisen. Han afslører sådan set, at det er ligegyldigt, om der er biskopper i kirken.

Når kronikredaktøren i sit andet svar til mig nævner de såkaldte bibeltro mennesker, afslører han, at han godt kender til problematikken, og ved at henvise til diverse kirkelige organisationer, afslører han også, at han ved, de findes. Og når han skriver, at debatten ikke naturligt hører hjemme i Politiken, så tror jeg bestemt, han har ret. Debatten om, hvad vi bygger Kirke på, er uinteressant for de allerfleste i vort folk, og lighedsideologien har sejret. Så derfor hører debatten hjemme i "lukkede kredse", og der kan man ikke blive enige eller arbejde i fællesskab for Kirkens tro, men det har kronikredaktøren sik-

kert ikke opdaget endnu.

Derfor er det vor opgave at gøre de toneangivende opmærksomme på, hvad vi bygger Kirke på, og ingen af de toneangivende kan vel være ligeglade med, hvad folket tror. Det er ikke ligegyldigt, hvad et folk tror, eller hvad det bygger dets tro på. Det er heller ikke ligegyldigt, hvordan folkets kultur har været. Og vor kultur har nu engang i mere end 1000 år været en kristen kultur, der byggede på den historiske kendsgerning, at man om mennesket Jesus er af den tro, at han er Ordet, som blev kød og tog bolig iblandt os. Kristentroen er ikke en religion, men en historisk begivenhed, og hvis det, der sker hos os nu er, at vor kultur træder ud af denne historiske begivenhed og over i religionens verden, så bør de toneangivende vide det, og så må de også tage konsekvenserne af denne viden og lukke op for en samtale om virkeligheden - eller kvæle samtalen, inden den begynder.

KØBENHAVNs VESPERRING

indbyder til aftener med temaet

MARIA - GUDs MODER

2. Pinsedag, mandag den 1. juni kl. 19,00.

Pinsefestvesper i Hans Egede kirke.

Prædikant: Henrik Ertner Rasmussen.

Under kaffesamværet fortæller Niels Engelbrecht (katolsk kirke)

om

Guds Moder i katolsk tradition.

Aftenen slutter med pinsematutin.

Urban Schrøder

Jesu offer - vort offer

Efterladte prædikener
fra Varnæs kirke

EN BOGANMELDELSE

af pastor Knud Christensen, Frederikssund

Den her ovenfor afbillede lille bog har jeg læst med stor glæde i fastetidens stille dage. Den er på 38 sider, koster 45,- kr, og den kan bestilles på Re-formatios Forlag, Præstegårdsvej 11, 7330 Brande. I den er der 9 prædikener, alle holdt af en af den højkirkelige bevægelses

pionerer, Urban Schrøder, i Varnæs kirke. Desuden er der en lille artikel om "Hænderne" fra kirkebladet for Varnæs sogn, og så er foriridet skrevet af Frede Møller, der også har tilrettelagt og redigeret bogen. Den være hermed anbefalet!

RESERVERET POSTVÆSENET

RE-FORMATIO

udgives af

Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE

Ansvarshavende redaktør:

Sognepræst Knud Christensen,
Kirkegade 9, 3600 Frederikssund.
Telefon 47 31 03 39.

Redaktionsudvalg:

Pastor Poul Ulsdal,
Kirkegade 88, 6700 Esbjerg.
Sognepræst Peter Østerby-Jørgensen,
Galtrup, 7950 Erslev Mors.
Pastor Jais H. Tinglund, Kirkegårdsvej 3,
9640 Farsø.

Ekspedition:

Bladet koster 100 kr. årligt i abonnement,
for studerende 75 kr. årligt. Beløbet indbe-
tales til FKF's kasserer, bogholder Jørgen
Poulsen, Christianshavns Voldgade 43,3th.
1424 København K. Tlf. 31 57 53 16. Post-
giro 2 08 81 42.

Re-formatio's Forlag:

Fællesskabet KIRKELIG FORNYELSE's
Forlag, Præstegårdsvej 11, Blåhøj, 7330
Brande. Telefon 75 34 50 61.

Fællesskabet

KIRKELIG FORNYELSE

Formand:

Sognepræst Olav Fog, Præstegårdsvej 11,
Blåhøj, 7330 Brande. Tlf. 75 34 50 61.

Bestyrelsen i øvrigt:

Kirketjener Bodil Jensen, Sortemosevej 107,
2730 Herlev.

Sognepræst Bjørn Hansen, Vardegade 14,
2100 København Ø.

Bogholder Jørgen Poulsen, Christianshavns
Voldgade 43,3th., 1424 København K.

Sognepræst Frede Møller, Hinge Præstegård,
8620 Kjellerup.

Medlemmer betaler 200 kr. årligt til fælles-
skabet. Dette beløb omfatter også abon-
nement på Re-formatio. Ægtepar 250 kr.
Studerende og pensionister betaler 125 kr.
for enkeltmedlemskab. Pensionistægtepar 150
kr.

INDHOLD - NR. 2 - MAJ 1998 - 40. ÅRGANG

<i>Stjernfelt, Ole Fr.:</i> Hvad sker der med et skib	26
<i>Sunesen, Steen:</i> Prædiken	26
<i>Fog, Olav:</i> Vor fælles forpligtelse	29
<i>Gärtner, Bertil E.:</i> Grunden og grænserne	32
<i>Christensen, Knud:</i> Et minoritets-pip	44
<i>Christensen, Knud:</i> En boganmeldelse	51